

VIDZEMES TŪRISMA GALAMĒRĶU STIPRĀS PUSES – SADARBĪBA UN VIESMĪLĪBA

Aprīļa sākumā Vidzemē viesojās tūrisma jomas speciālisti no vairākām Eiropas valstīm, lai iepazītos ar labās prakses piemēriem tūrisma galamērķu pārvaldībā. Projekta “Uzņēmējdarbības veicināšana tūrisma galamērķos (Destination SMEs)” ārvalstu partneri no Francijas, Itālijas, Slovēnijas, Īrijas un Somijas uzzināja par tūrisma uzņēmējdarbības atbalsta instrumentiem, kas veicina uzņēmējdarbības konkurētspēju un eksporta jaudu tūrisma nozarē, kā arī apmeklēja uzņēmumus, kuri īpašu uzmanību pievērš sadarbībai kopīgā galamērķa stiprināšanā.

Ārvalstu partneri par vērtīgiem Vidzemes reģiona tūrisma galamērķu pārvaldības piemēriem atzina Gaujas nacionālā parka tūrisma klasteri “Enter Gauja”, kā arī dažādas pašvaldību un vietējo uzņēmēju sadarbības formas un līmeņus, kas nodrošina publiskās un privātās partnerības veidošanos, veicinot uzņēmējdarbības konkurētspējas kāpumu reģionā. Īpašu interesi raisīja “Enter Gauja” klastera pārvaldības modelis un uzņēmēju sadarbības piemēri.

Vizītes laikā projekta partneri tikās ar vietējo projekta darba grupu – galamērķu uzņēmējiem, pašvaldību pārstāvjiem un tūrisma stratēģiju veidotājiem, kopīgi daloties pieredzē un pārrunājot labo praksi pārņemšanas iespējas.

Vizītes ietvaros projekta

partneri viesojās Valmieras pilsētas Gaujas Stāvo krastu Sajūtu parkā, kur smēlās radošas idejas tūristiem saistošu atrakciju veidošanā. Gastronomiskā tūrisma veicināšanas un Rīgas–Gaujas Eiropas gastronomijas reģiona zīmola ietekmes pieredzi partneri iepazīna Valmiermuižas alus darītavā, kur guva priekšstatu par plašajiem sadarbības veidiem ar citiem reģiona uzņēmējiem, kas ir tūrisma klastera “Enter Gauja” biedri, kā arī vietējās apkārtnes pārtikas produktu audzētājiem un ražotājiem. Viesojoties Gulbenes pusē, projekta partneri apmeklēja Gulbenes–Alūksnes bānīti, ko atzina par vienu no galvenajiem Gulbenes–Alūksnes, kā tūrisma galamērķa potenciālajiem tūrisma plūsmas veicināšanas elementiem. Apmeklējot Cēsu viduslaiku pili un Pārgaujas novadā esošo Ungurmuižu, viesi izzināja kultūrvēsturiskā mantojuma veiksmīgu izmantošanu tūrisma produktu veidošanā un galamērķa popularizēšanā. Par dabas tūrisma iespējām un dabas objektu apsaimniekošanu “Destination SMEs” partneri diskutēja ar Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas un “Aktīvā tūrisma centrs EŽI” vadītājiem, apmeklējot Sietiņiezi Gaujas nacionālajā parkā, Kocēnu novadā.

Pēc tūrisma galamērķu apmeklēšanas viesi atzinīgi vērtēja gidu kompetences un

Tūrisma jomas speciālisti no vairākām Eiropas valstīm viesojas Vidzemē.

sagatavotības līmeni Vidzemē. Tieši gidi, kuri nenoliedzami ir savas jomas profesionāļi, spēja piešķirt tūristu piesaistes objektiem papildu pievienoto vērtību, apliecinot Vidzemes Augstskolas nozīmīgo lomu jauno tūrisma speciālistu sagatavošanā.

Šis kopumā bija trešais mācību brauciens projektā “Destination SMEs”. Pagājušā gada oktobrī un decembrī tūrisma galamērķu pārvaldības izaicinājumus un labās prakses piemērus projekta dalībnieki iepazīna, apmeklējot Gozo salu Maltā un Overņas reģionu Francijā. Savukārt nākamās mācību vizītes

paredzētas jūnijā sākumā Itālijā, kad projekta partneri viesosies Aostas ielejas reģionā, un septembrī Īrijā, iepazīstot Korkas grāfistes tūrisma prakses labos piemērus.

Projekts “Uzņēmējdarbības veicināšana tūrisma galamērķos” (Destination SMEs) tiek īstenots Eiropas Reģionālā attīstības fonda “Interreg Europe 2014.–2020. gadam” programmas ietvaros. Projekta “Destination SMEs” galvenais mērķis ir uzlabot tūrisma sektora mazo un vidējo komersantu konkurētspēju, attīstot tūrisma galamērķu pārvaldību. Lai to

risinātu, projekta ietvaros tiek identificēti labās prakses piemēri tūrisma galamērķos Eiropā, īstenojot starpreģionu pieredzes un zināšanu apmaiņas pasākumus. Tiek analizēti valsts līmeņa politikas plānošanas dokumenti, kā arī veicināta starpnieciskā sadarbība.

*Pārgaujas novada pašvaldība ir viena no tūrisma klastera partnerpašvaldībām.

*Rūta Vasermane,
projekta vadītāja Vidzemes
plānošanas reģionā*

HANZAS LAIKA “ŠTĀTES”

Edīte Rudzīte demonstrē tērpu, kādu, iespējams, būtu nēsājusi turīga tirgotāja sieva.
Foto: Liene Zilvere

*Liene Zilvere,
projekta asistente Pārgaujas novadā*

29. martā Straupes pamatskolā (Mazstraupes pilī) tika aizvadīts nu jau 5. interesantās vēstures vakars. Pēc notikušo pasākumu daudzuma varētu šķist, ka Straupes vēsture gana izzināta un izstāstīta, bet patiesībā – jo vairāk uzzinām un atklājam, jo vairāk jautājumu rodas.

Kā jau liecina virsraksts, šoreiz padziļinātāk tika apskatīta Hanzas laika mode un meklētas liecības, kas stāstītu par Straupes pilsētas iedzīvotāju modes tendencēm apgērbā. Kā vakara sākumā atzina pētījuma autore Dr. hist. Vija Stikāne, diemžēl konkrētu liecību, tas ir, rakstisku vai ilustratīvu materiālu par to, kā ģērbušies Straupes pilsētas iedzīvotāju, nav. Tomēr tā kā Straupei bija daudz līdzīgu iezīmju ar citām Hanzas laika pilsētām, tad, pētot apģērbu, kā analogu var ņemt citur atrastās liecības. Tomēr vienmēr jāatceras tērpa nēsātāja sociālā piederība – bagāts tirgotājs, turīgs amatnieks, zemāko slāņu iedzīvotājs, arī nevācietis pilsētā. Sievietēm nozīmīga arī ģimenes pozīcija – precētas sievas, kas vienmēr ar apsegtu galvu, jaunas sievietes precību gados, atraitnes.

Un, kā rāda citviet iegūtas ziņas, 13. – 15. gadsimtā vāciski runājošo pilsētnieku tērpus, tāpat arī straupiešu, var uzskatīt par piederīgiem pie vēlās gotikas stila tērpiem. Šajā laikā gan sievietes, gan vīrieši nēsāja garu apģērbu. Pamatā apģērbs tika izgatavots no vilnas vai lina audumiem, kažokādām un ģērētas ādas. Tomēr, pateicoties plašajām tirdzniecības iespējām, pilsētniekiem bija iespēja izmantot arī samtu, zīda

atlasu, damastu, armazīnu, zīda kamlotu un šarlaka audumus. Apģērbus šuva skroderi, kas parasti bija apvienojušies cunftēs. Daļu apģērba sievietes sev šuva pašas, arī rotas un aksesuāri daļēji varēja būt rokdarbi.

Vīriešu virsapģērbs sastāvēja no kamzoļa jeb vamža, kā arī mēteļa vai apmetņa, reizēm arī jakas jeb virsjakas un biksēm. Bikses bija sarežģītākā apģērba daļa, kuras piegriezums mainījās līdz ar modes tendencēm. Gotiskajam tērpam bija raksturīgas pieguļošas hoses jeb sauktas arī šūzes (franču chausses) – divdaļīgs apģērba gabals, faktiski garas zeķes, ko piestiprināja pie siksnas vai pie kaut kā, kas līdzīgs apakšbiksēm. Svarīga nozīme bija siksnai, pie kuras piesaitēja arī maciņu un naidu, nereti arī ugunsieguves rīkus, ieročus.

Sieviešu virsapģērbs sastāvēja no dažādās kombinācijās vilkiem apakšsvārkiem, kleitām, virskleitām un jakām, kā arī mēteļiem un apmetņiem. Parasti sievietes vienlaikus vilka vismaz 3 kārtas – apakškreklu, apakšsvārkus, kleitu. Gan sievietes, gan vīrieši valkāja pārsvarā ādas apavus, bet tieši pilsētās no 15. gadsimta raksturīgas virskurpes no koka vai korķa, ko izgatavoja īpaši amatnieki.

Pateicoties Viduslaiku tēru darbnīcas meistarei Maijai Ulmei, interesantās vēstures vakara dalībnieki vizuāli varēja novērtēt, kādus tērpus, iespējams, nēsāja Straupes iedzīvotāji. Jāatzīst, ka tērpi radīti autore interpretācijā, bet, kā atzina vēsturniece Vija Stikāne, to atveidojums izdevies patiesi un ticams!

Paldies visiem, kas piedalījās Straupes vēstures šķetināšanas pasākumā!